

An open book with aged, yellowed pages lies on a light-colored wooden surface. The background is a soft-focus scene of falling autumn leaves in shades of yellow, orange, and brown. Numerous years are scattered throughout the scene, appearing to float or fall from the top. The years are in various colors (blue, orange, purple) and sizes, some appearing to be printed on the pages of the book. The overall mood is nostalgic and celebratory.

TÄHÄN ASTI

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän vuosikertomus 2014

TÄHÄN ASTI, TÄSTÄ ETEENPÄIN

Vuoden 2014 toiminnasta kertovan vuosikertomuksemme punainen lanka on toimintamme esittely aikaperspektiivissä.

1915

Sata vuotta sitten Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä toimi yhtenä kaksikielisenä seurakuntana. Tuon ajan kirkon toimintaa leimasi kaupungin nopea kasvu ja edellisenä vuonna alkanut maailmansota. Kaupunkilaisten kokemana asutuspula oli kipeä ja sota-ajan inflaatio vaikeutti kaikkien elämää, erityisesti juuri paikkakunnalle muuttaneiden pienipalkkaisten elämää. Sata vuotta sitten kirkkoneuvoston pöytäkirjoista pystyy seuraamaan Mikaelinkirkon vahtimestarin tai seurakuntatalon siivoajan palkankorostusten perusteluja tai vaikkapa museoviraston edeltäjän, muinaistieteellisen toimikunnan kehoituksia Tuomiokirkon lämmitystavan uudistamisesta. Kirkolliseen päätöksentekoon yhdistyy aina sekä resurssipäätöksiä että perustoiminnan suuntaamista.

Hengellinen työ oli etusijalla. Sen kehittämiseksi oli muutamaa vuotta aikaisemmin saatu valmiiksi Mikaelinkirkko ja pian itsenäisyyden saavuttamisen jälkeen alkoi Martinkirkon suunnittelu. Kirkko haluttiin lähemmäksi uusia asuinalueita ja samalla haluttiin mahdollistaa molemminpuolinen, työntekijöiden ja seurakun-

talaisten henkilökohtainen tunteminen. Luonnollisena seurauksena oli seurakunnan jakaantuminen 1920-luvulla kolmeksi suomalaiseksi ja yhdeksi ruotsalaiseksi seurakunnaksi. Vuonna 1915 kirkkovaltuustoon tulivat uusina jäseninä rehtori E. Candolin, kauppaneuvos L. Gestrin, koneenkäyttaja K.H. Lauri, tohtori A.R. Spooft, työnjohtaja O.A. Stenborg sekä kauppias H. Helander. Näemme, että tuolloisessakin yhteiskunnassa kirkon luottamustehtäviin nousi eri ammattiryhmien edustajia, vaikka tuki koulutetun väestön ylläpito oli tuntava.

VAALIVUOSI 2014

Viime vuodelle osui useita toimintamuotojen tasavuosisuunnitelmia, joissa iloittiin tapahtuneesta kehityksestä ja suunniteltiin tulevaisuutta. Seuraavilla sivuilla voi tutustua eri työalojen toimintaan ja vuosikymmenten mukanaan tuomiin muutoksiin. Jatkuvuuden ja toiminnan kehittämisen kannalta viime vuonna järjestetyt seurakuntavaalit olivat tärkeä tapahtuma. Seurakuntayhtymän eri luottamusmiestehtäviin oli edellistäkin kertaa suurempi halukkuus ja saimme hyvän yhdistelmän kokemusta ja tuoreita luottamushenkilöitä vastuun kantajiksi. Tästä olemme kirkossa iloisia ja ylpeitä. Äänestysaktiivisuus pysyi lähes edellisten vaalien ennätystasolla ja erityisesti nuorten

ehdokkaiden läpimeno merkitsee hyvää näköalaa tulevaisuuteen.

Seurakuntayhtymän talouden tasapainon saavuttaminen taloustaantumisen aikana on merkinnyt luottamushenkilöille ja työntekijöille melkoisesti työtä. Vuonna 2014 pääsimme monien säästövuosien jälkeen tilanteeseen, jossa emme enää syö tulevaisuuden eväitä ja voimme varautua tilojen korjaushankkeisiin. Kirkkoon kriittisesti suhtautuvat kehottavat kirkkoa myymään ylimääräisen omaisuutensa. Meidän tapauksessamme ”ylimääräinen omaisuus” on kohtuuhintaisesti vuokrattuja vuokra-asuntoja ja parikymmentä seurakuntakotia, jossa järjestämme toimintaa niille, jotka tulevat kävellen, pyörällä tai rollaattorilla mukaan toimintoihimme, lastenkerhoihin, vertaistukitilaisuuksiin tai hengelliseen pohdiskeluun. Seurakuntayhtymän kaikista menoista henkilökohtaista palvelua antavien työntekijöiden osuus on ehdottomasti suurin.

Suuruusluokaltaan seuraavana menoeränä ovat kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitomenot, joista ei kukaan haluaisi tinkiä. Keskiaikaiset kirkkomme ovat käsityöllä kunnossa pidettäviä ja sellaisina erityisasemassa myös menotaloudessa. Eivät myöskään lähiöissä asuvat turkulaiset haluaisi meidän luopuvan kuusikymmenluvulla rakentamistamme kirkoista kuten Hirvensal-

ta, Pallivahasta tai Varissuosta, vaikka niidenkin kunnossapito on taitoa ja rahaa vaativaa. Jatkamme tarkan euron linjalla, mutta asenteemme tasapainon löytymisen jälkeen on eteenpäin suuntautuvan, paremmin ihmisiä palvelevan ja sanomastaan iloitsevan kirkon asenne.

VIISIKERTOMUKSEN VIISIKUUKAUKSET

Jokaiselle kymmenluvulle löytyy omat tarinansa tästä vuosikertomuksesta, aina 90-vuotiaaseen Verbum Sonans -kirkkokuoroon saakka.

Tulevaisuuden kirkon tulee olla korostetusti kansankirkko. Toimimme laajan jäsenmäärän hengellisenä kotina, eikä kirkon tehtävänä voi olla oikeuskoisten oikeuskoisuuden lisääminen ja vähemmän uskovien ulossulkeminen tai unohtaminen.

Tervetuloa aikamatkalle – tulevaisuuteen.

Hannu Kallio
Hallintojohtaja

...JA TAPAHTUI VUONNA 2014

Jo perinteeksi muodostunut Lahja lapselle -keräys oli jälleen menestys. Vapaaehtoiset toteuttivat vähäosaisten lasten lahjatoiveita 830 kappaletta.

Piispantarkastus järjestettiin muun muassa Paattisilla. Seurakunnan asioiden ohella arkkipiispa Kari Mäkiselle tarjottiin myös salaattikerros Oksasen puutarhassa.

Kirkkoon liittyi ennätysmäärä uusia jäseniä. Turun alueella seurakuntaan liittyi 731 uutta seurakuntalaista, mikä on tämän vuosituhannen ennätys.

Seurakuntavaaleissa valittiin luottamushenkilöt seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Äänioikeutta käytettiin ahkerimmin Paattisilla, jossa neljäs äänioikeutetuista äänesti. Koko yhtymän alueella äänestysprosentti jäi kolmeentoista.

Näin finejä ihmisiä nähtiin tuomiokirkossa, kun siellä kuvattiin Mika Kaurismäen Ruotsin kuningatar Kristiinasta kertovaa The Girl King -elokuvaa.

Turun vuoden humanistiteoksi valittiin paperittomien klinikka Global Clinic. Se tarjoaa terveydenhoitopalveluita paperittomille sekä muille sosiaaliturvan ulkopuolelle jääneille ulkomaalaisille. Klinikkan toimintaa tukee Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän Diakoniakeskus.

Joulun hittivirsi oli Enkeli taivaan Turun murteella laulettuna. Siitä tehty video nousi hetkeksi Facebookin suosikiksi ja jopa 50 000 ihmistä katsoi sen. Virren turunsi Markku Heikkilä.

Katariinanseurakunta sai uuden kirkkoherran, kun Leena Kairavuo aloitti työssä.

10 KAS KUINKA KUMMAA!

Kas Kummaa! on nukketeatterin keinoin vienyt iloa ja ajattelemisenkin aihetta päiväkoteihin ja kouluihin jo vuosikymmenen ajan.

- Tämän näytelmän nimi on *Peten ja Paten rohkeus löytyy*, kertoo **Anneli Laukkanen** ennen kuin katoaa sermin taakse ja nukketeatteri voi alkaa. Tai oikeastaan esitys yhdistelee teatteria ja nukketeatteria. Laukkasen lisäksi näyttelijöinä ovat **Kirsi Koskinen** ja **Kaija Vähä-Vahe-Hirvilahti**.

Ja vaikka näytelmä kertoo siitä kuinka Pete ja Pate löytävät rohkeutensa, niin yksi yleisön pikkuisista menettää omansa samalla sekunnilla, kun pesukarhukaksikko astuu lavalle. Totuuden nimissä on kyllä sanottava, että hurjempaakin on maailmassa nähty kuin kaksi pesukarhuiksi pukeutunutta lastenohjaajaa. Onneksi open sylkky on lähellä, joten itku jää vähäiseksi.

Ja muu yleisö on joka tapauksessa täysillä mukana.

Kaikki kolme lastenohjaajaa ovat olleet mukana alusta saakka:

- Juttu lähti liikkeelle kymmenen vuotta sitten, kun päiväkotitoiminta täytti 60 vuotta ja haluttiin vähän jotain uutta. Kysyttiin haluaisi-

ko joku lähteä tekemään nukketeatteria. Me kolme halusimme. Olemme saaneet aika vapaat kädet ja nykyään teemme tätä peräti yhden päivän viikossa. Tämä on koettu hyväksi tavaksi tehdä lapsityötä, on sellaista matalan kynnyksen toimintaa, Vähä-Vahe-Hirvilahti kertoo.

OPETUS KAUPAN PÄÄLLE

Kas Kummaa! kiertää päiväkodeissa, kouluissa sekä erilaisissa tapahtumissa, kuten vaikka Seikkailupuistossa tai MLL:n jutuissa. Ryhmän esiintyminen on maksutonta.

- Meillä on valmiina viitisentoista satunäytelmää sekä muutamia kirkkonäytelmiä, joita on esitetty lasten hartauksissa tai vaikka kirkossa jouluna, Koskinen kertoo.

Ryhmän satunäytelmissä on aina joku opetus – katsoja saa tosin kuulemma vähän itse mieltä, mikä se on. Opetuksissa on sellaisia teemoja kuten vaikka ystävyys, erilaisuus, itsensä voittaminen, kierrätys tai luonnonsuojelu. Suurin osa näytelmistä on itse dramatisoituja – usein jonkun lastenkirjan pohjalta, muutaman on kirjoittanut **Tuulikki Kaarto**. Näyttelijät tekevät itse tarvitsemansa:

lavastuksen, puvustuksen, äänet, ohjauksen...

- Meillä on myös muutama sellainen näytelmä, joissa ei ole nukkeja. Ne ovat sitä varten, että toisinaan meitä pyydetään esiintymään ulkona, eikä Turussa ole ikinä niin pläköä, että nämä kuljissit pysyisivät paikoillaan ja pystyisä! Koskinen kertoo.

Entä mistä lapset tykkäävät? Lapsiyleisö on samanlaista kuin aikuiset sikäli, että sitä ei voi koskaan tietää:

- Tänään esimerkiksi oli nauravaista porukkaa. Se tuntuu olevan aika varma naurunaiheuttaja, kun pesukarhut peruuttelevat ja etsivät toisiaan ja lopulta törmäävät ja pelästyvät, Vähä-Vahe-Hirvilahti miettii.

EI PELOTTANUT MIKÄÄN

Mutta kysytäänpä yleisöltä itseltään. **Stella** ja **Oskari** ovat eskarissa ja molemmat ovat aiemminkin nähneet nukketeatteria. Stellan mielestä näytelmän kohokohta oli pelkääväinen orava, joka suorastaan vapisi, kun kuuli ääniä. Oskarin mielestä hauskin oli, kun poro (biologien mielestä se saattoi olla hirvikin) kävi hiomassa sarviaan puunrunkoon.

Mutta mitä he itse sitten pelkäävät, koska pelkääminen ja rohkeus kerran olivat näytelmän teemoja? Eipä paljon ihmeempiä. No yksi juttu sentään oli aika pelottava:

- Se kun elokorjuujuhlassa seinällä hiipi kaamean kokoinen lukki! Stella summaa.

20 DOMCAFÉ - TURUN VANHIN KAHVILATILA

Tuomiokirkon kahvila on pyörinyt pääosin vapaaehtoisvoimin jo 20 vuotta.

Monet asiat seurakunnissa pyörivät vapaaehtoisten voimin. Kerätään rahaa hyviin tarkoituksiin, autetaan vanhuksia ja vammaisia, pidetään kerhoja tai vaikka keitetään kahvia erilaisissa tilaisuuksissa. Mukaan pääsee esimerkiksi osoitteessa www.suurellasydamella.fi tai ottamalla yhteyttä omaan seurakuntaan.

Yksi vapaaehtoistyön näkyvistä hedelmistä on Tuomiokirkon Domcafé, joka perustettiin kaksikymmentä vuotta sitten ja jonka tuotto annetaan Suomen Lähetysseuran kautta erilaisiin hyviin tarkoituksiin.

Soile Ahlqvist on ollut mukana alusta saakka.

- Idea syntyi oikeastaan siitä, että nykyinen kahvilatila oli ollut talonmiehen varastona ja kun talonmies jäi eläkkeelle, tila ikään kuin vapautui. Syntyi ajatus kahvilasta. Silloinen tuomiorovasti **Jukka Paarma** oli hyvin myönteinen ajatuk-

selle. Sieltä sitten kannettiin tiilet ja muut romut pois ja siitä se lähti.

No ihan helppoa se ei tietenkään sikäli ollut, ettei Tuomiokirkossa saa tehdä mitään ilman Museoviraston lupaa, mutta lopulta kaikki kuitenkin suurin piirtein järjestyi. Parina ensimmäisenä vuonna tosin kahvivesi jouduttiin kantamaan sakausta ja lattiakin oli nupukiveä, niin että siellä oli hankala kävellä. Mutta nykyään kahvilaan tulee vesi ja siellä on pieni uunikin, niin että saadaan tuoretta pullaa. Kertakäyttöastioita tosin joudutaan käyttämään, koska pesukonetta tilaan ei saanut. Ja lattiakin on: oikein kaunis lautalattia niin, että vanhempikaan kirkkoväki ei kompastele.

HYVÄN MIELEN TYÖTÄ

Ahlqvistille vapaaehtoistyö on itseäänselvyys:

- Se on semmoinen sydämen asia ja varmasti jo kotikasvatuksesta tullut. Vapaaehtoistyö myös

antaa paljon: hyvän mielen siitä, että pystyy palvelemaan ja auttamaan toisia.

Hän oli ollut mukana lähetystyössä jo ennen kahvilan perustamista.

- Minulle se on ollut aina tärkeä asia. Yksi iso asia tässä on, että Paulig lahjoittaa meille kahvin. Vastapalvelukseksi he saivat päättää, mihin kohteeseen kahvituotto menee. Se on ohjattu nyt sitten Lähetysseuran Lasten Pankkiin, josta rahat käytetään lapsien auttamiseen ja koulutukseen, Ahlqvist kertoo.

Kesällä kahvilassa käy tietenkin lähinnä turisteja, sekä ulkomaisia että kotimaisia. Mutta toki kahvilalla on omat paikalliset vakioasiakkaansaakin. Siellä käydään päiväkahvilla ja sitten ehkä piipahdetaan kirkossa. Talvella kahvila on auki vain kirkkokaheja varten – ja joulumarkkinoiden aikaan.

Syntäreitä juhlietaan viikolla 31. Silloin on lu-

vassa joka päivä pientä ohjelmaa. Kaksikymmenvuotisen taipaleen kunniaksi kahvilasta saa kesän ajan ostaa myös mustikkaista juhlaleivosta.

Domcafé on avoinna 14.8. saakka arkisin klo 11-16, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11-15. Keskiäikamarkkinoiden 25.-28.6.2015 aikaan kahvilalla on pidennetyt aukioloajat.

30 KOLMEKYMMENTÄ VUOTTA KYMPPIÄ

Melkein kymmenvuotiaat **Felicia**, **Ella** ja **Kerttu** olivat päiväsankareita 400 muun joukossa, kun seurakuntien järjestämiä perinteisiä kymppisynttäreitä vietettiin keväällä Caribiassa. Kyseessä oli juhluvuosi, sillä ensimmäiset kymppisynttärät järjestettiin kolmekymmentä vuotta sitten.

Tytöt olivat tienneet odottaa kutsua synttärikumuihin, sillä isommat sisarukset olivat osallistuneet juhlaan aikaisempina vuonna. Yhtään ei kuulemma jännittänyt ja erityisesti tytöt odottivat taikuria.

Kymmenen on hieno ikä, joten mikä on senikäisen elämässä hauskinda? Se on niin vaikea kysymys, ettei siihen heti löydy vastausta. Mutta viikonlopun kohokohdat – haastattelu tehtiin siis ennen kymppisynttäreitä - olivat Kertun omat synttärarit. Felicia ei ollut niillä mukana, joten hänestä viikonlopun paras hetki oli uimassa käyminen.

Kymppityttöjen vapaa-aika kuluukin aika lailla liikkuen: Felicia harrastaa juoksua, Ella käy sirkuskoulussa ja partsassa ja Kerttu telinevoimistelee, käy partsassa ja harrastaa myös teatteria.

Siitä kolmikko oli yhtä mieltä, että kymmenen on hyvä ikä. Kertun synttärikutsumakin luki, että ollaan vuotta vanhempia mutta kahta viisaampia.

TURUSTA LÄHTI LIIKKEELLE

Koko ikäluokan kymppisynttärät on alkuaan turkulainen keksintö: kolmekymmentä vuotta sitten yhtymän nuorisotyöntekijät miettivät, että kun kerran seurakunta muistaa muitakin tasalukuja täyttäviä, niin miksei tätä kaikkein tärkeintä? Tuumasta toimeen: vuonna 1985 järjestettiin ensimmäiset kymppisynttärarit. Ne pidettiin konserttitalolla enimmäiset

24 vuotta. Sen jälkeen niitä on juhlittu myös Leaf-areenalla ja nyt siis Caribiassa. Aika nopeasti myös muut seurakunnat seurasivat perässä. Tampereella järjestettiin jo seuraavana vuonna vastaava ja mukana on nykyään muitakin seurakuntia.

Ideana on kutsua koko ikäluokka tilaisuuteen. Yhtymän alueella kutsuja lähtee noin 1400, tänä vuonna paikalla oli nelisen sataa lasta, joinain vuosina on ollut enemmänkin.

Tapahtuman järjestelijävastuussa oleva **Leena Lähde** kertoo, että koko tapahtuman kolmekymppisiä vietetään syksyllä: 10.10. klo 10.10 alkaen Kunstenniemessä.

- Sinne on kutsuttu niitä kymmenvuotiaita, jotka olivat mukana silloin ensimmäisellä kerralla. Eli he ovat sitten nyt nelikymppisiä. Luvassa on mukava perheen puuhailupäivä kasvo- maalauksineen, grill-

lauksineen ja vastaavineen.

TAIKURI JA KONSERTTI

Muutaman vuoden ajan on lastensynttäreiden ohessa ollut ohjelmaa myös vanhemmille. Tänä vuonna pastori **Kari Kanala** sekä psykoterapeutti **Maaret Kallio** puhuivat lapsista, rajoista, rakkaudesta ja muista vanhemmuuteen liittyvistä asioista. Aikuisia oli mukana satakunta.

Mari Vierula, joka ollut mukana järjestelyissä vuodesta 1988, kertoo, että tapahtuma on melko lailla pysynyt samana kaikki nämä vuodet.

- Ja se on hyvä, että järjestäjänä on yhtymä, koska saadaan sitten vähän suurempi ja hienompi tilaisuus kuin jos tämä olisi yksittäisen seurakunnan.

Taikurin ja konsertin jälkeen saadaan vielä muistoksi kymppimukit, kuten parina viime vuonnakin. Aikaisemmin on saatu ainakin frisbeitä, lippiksiä, kaulassa roikkuvia kyniä ja vastaavia. Ekoilla kerroilla oli synttärilakkua ja mehuakin, mutta niistä on nykyään luovuttu kun ihmisillä on niin paljon allergioita.

40 LASTENOHJAAJAT TUOVAT SAIRAALAAN LEIKIN

Seurakunnan lastenohjaajat ovat leikittäneet lapsia TYKSissä jo neljäkymmentä vuotta.

Harvassa taitavat olla lapset, jotka eivät koskaan olisi käyneet missään seurakunnan kerhossa. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä työskentelee peräti 50 lastenohjaajaa, joten kyseessä on hyvin tärkeä työmuoto. Tavallisten kerhojen lisäksi mukana ollaan vähän erikoisemmissakin ympyröissä, esimerkiksi sairaalassa.

TYKSin lastenohjaajatoiminnan alkuvaiheista ei ole jäänyt kauheasti tietoa, mutta vuonna 1974 työ joka tapauksessa alkoi ja aluksi se oli hyvin pienimuotoista:

- Ilmeisesti aluksi oltiin psykiatrisella osastolla, ja työ oli sellaista, että lastenohjaajalla oli mukana kärry, jossa oli askartelutarvikkeita. Hän sitten askarteli lasten kanssa muutaman tunnin viikossa. Siitä se laajeni, kertoo **Mirjami Jalonen**, joka on viihtynyt sairaalassa lasten kanssa jo 14 vuotta.

Seurakunnan lastenohjaajien ohella TYKSissä on myös pari sairaalan palkkaamaa askarteluohjaajaa sekä lastenohjaaja. Sairaalaklovnit tuovat vielä oman hauskuutulisänsä sairaalalasten arkeen.

Tiina Nieminen puolestaan aloitti TYKSissä toisena seurakunnan lastenohjaajana viime elokuussa. Sitä ennen hän oli Maarian seurakunnassa - onko työ kovin erilaista sairaalamiljöössä?

On ja ei:

- Syöpäosastolla voi olla niin, että lapsi ei pääse pitkään aikaan huoneesta minnekään tai ei saa edes nousta sängystä. Kädessä voi olla kanyyli tai se on muuten vain kipeä. Se tietenkin rajoittaa, mitä kaikkea voi tehdä. Mutta me luemme paljon, katselemme elokuvia, pelaamme ja leikimme siinä sängyllä. Sitten

kun on vähän parempi päivä, voidaan mennä leikkihuoneeseen.

Eli oikeastaan aika tavallisia lasten juttuja, vaikka kuinka oltaisiin vuoteenomina.

TYKSIN KIVAOSASTO

Mirjami Jalosen työmaana on neurologinen osasto, jonne tullaan yleensä viikoksi tutkimuksiin – yöt ollaan kotona. Neurologisella osastolla lapsilla on erilaisia kehitysviiveitä ja niitä sitten tutkitaan ja mietitään millaisiin tukitoimiin pitäisi ryhtyä.

Maanantai on aina jännittävä päivä, kun kaikki on uutta. Tiistaina tullaan leikkihuoneeseen jo juosten. Tiistai on sikäläkin mukava päivä, että se on pulla- ja pellepäivä. Leivotaan siis pullaa ja jostain syystä pullantuoksu houkuttelee paikalle yleensä myös pellet.

- Neurologian lapset ovat yleensä somaattisesti terveitä lapsia ja siihen me yritämme paneutua. Jokainen pystyy tekemään jotain ja jokainen on hyvä jossain! Jalonen sanoo.

Lapsille tehdään omat lukujärjestykset, joihin merkitään lääkärikäynnit ja muut. Väliajat he leikkivät lastenohjaajien kanssa leikkihuoneessa. Ohjaajia tarvitaan siksikin, että vanhemmat saivat pienen hengähdystauon tai vaikka kun vanhempienkin pitää käydä neuvottelemassa hoidoista lääkärin kanssa.

Ja mitä siellä leikkihuoneessa sitten tehdään?

- Leikitään, leikitään ja leikitään. Välillä syödään välipalaa ja sitten leikitään lisää. Joskus tanssitaan tai lauletaan tai luetaan - ihan kaikkea mitä nyt lasten kanssa voi tehdä. Se tässä työssä onkin niin mukavaa, että koska me emme nipistele ja ota näytteitä, niin meidän kanssa on aina kivaa, ja lapset kyllä tietävät sen, Tiina Nieminen sanoo.

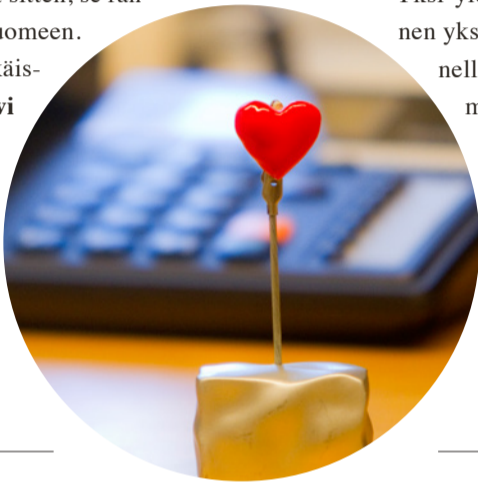
50

PALVELEVA PUHELIN AUTTAA SANOITTAMAAN OMAA ELÄMÄÄ

Yksi ihmisen perustarpeista on, että olisi joku, joka kuuntelisi. Joku, jolle voisi kertoa huolistaan, murheistaan ja tietenkin myös iloistaan. Aika monella sellaista ihmistä ei ole. Silloin seurakuntien palveleva puhelin toimii kuuntelevana korvana.

Kun idea Palvelevaan puhelimeen kehitettiin Britanniassa 50 vuotta sitten, se rantautui nopeasti myös Suomeen. Alkuun sen ideana oli ehkäistä itsemurhia, kertoo **Päivi Mäntylä** Turun Palvelevasta puhelimesta:

- Aluksi työtä tehtiin eri seurakunnissa parina päivänä viikossa tai vain muutamia tunteja. Sitten se lähti kasva-

maan ja tällä hetkellä toiminta on valtakunnallista.

Nopeasti huomattiin myös, että apua tarvittiin kaikenlaisiin murheisiin. Itsemurha-ajatukset ovat edelleen asia, joita puhelimesta (ja netissä) käsitellään, mutta ongelmien kirjo on laajempi:

- Yksi yleinen teema on monenlaisen yksinäisyys. Ei ole ketään kenelle puhua tai kenen kanssa miettiä asioita. Niin ikään erilaiset perheen kysymykset ovat yleisiä kuten myös kaikenlaiset riippuvuudet sekä väkivalta, Mäntylä kertoo.

Kun Palveleva puhelin perustettiin, naiset

soittivat eniten, mutta nykyään soittajista suurin osa on miehiä. Netissä taas eniten yhteyttä ottavat naiset. Ja vaikka koko Suomi päivystää ja linjoja on paljon – pelkästään Turussa on 80 vapaaehtoista tekemässä tätä työtä! – niin melkein kuusikymmentä prosenttia soittajista ei pääse jonon läpi.

Toisaalta paljon ehditäänkin: viime vuonna vastattiin 85 610 puheluun, Turussa 3 594:ään.

PITÄÄ OSATA KYSYÄ

Palvelevan puhelimen työtä tekevät koulutetut vapaaehtoiset. Koulutus on sama ympäri maan, joten osaaminen ja tietotaito on kohdillaan.

- Vapaaehtoiset ovat keitä tahansa kanssaihmiä, jotka soveltuvat tehtävään. Työ vaatii myötäelämisen kykyä, omaa elämäkokemusta sekä tietenkin koulutuksen tähän

tehtävään. Tämä on ikään kuin puoliammatillista työtä; vapaaehtoista, mutta kun tullaan mukaan, niin sitten myös sitoudutaan, Mäntylä määrittelee.

Pääpaino on kuuntelemisessä ja siinä että osataan kysyä oikeita asioita.

- Kuuntelu auttaa siinä, että saa ehkä yhteydenottajan sanoittamaan omaa elämäänsä ja se on jo hyvä alku. Autetaan ikään kuin paloittelemaan ongelmia pienemmiksi, Mäntylä miettii.

Palveleva puhelin 01019 0071
Puhelin on auki su-to klo 18-01
ja pe-la klo 18-03
Netissä: evl.fi/palvelevanetti

50

KEHITYSVAMMAISTEN MUSIIKKIKERHOSSA LAULETAAN KOVAA JA KORKEALTA

Seurakuntien kehitysvammaistyö alkoi 50 vuotta sitten Turussa. Sittemmin työhön tuli mukaan myös kaupunki.

- Kaikkein eniten tykkään laulaa ja mieluiten iskelmiä, sanoo **Anni S.**, joka on käynyt kehitysvammaisille tarkoitettuun musiikkikerhossa jo pitkään. Se kokoontuu joka toinen maanantai Henrikinkirkolla ja sinne ovat kaikki kehitysvammaiset nuoret ja aikuiset tervetulleita. Kerhossa lauletaan ja soitetaan rytmisoittimia:

- Tämä on toiminut pitkään. Se alkoi kehitysvammaisten orkesterina, joka loppui 90-luvulla ja sitten syntyi tämä musiikkikerho, kertoo kehitysvammaistyön diakoni **Tarja Muurinen**.

Hän on yhtymän alueella yksi kolmesta vammaistyöntekijästä ja vastaa kehitysvammaistyöstä. Koko maasta seurakunnallisia päätöksiä kehitysvammaistyöntekijöitä löytyy viisi. Seurakuntayhtymän alueella asuu noin 1000 kehitysvammaista sekä tietenkin heidän perheensä, eli Muurisen seurakunta on kohuullisen suuri.

- Työhön sisältyy muun muassa yhteistyö koulujen ja toimintakeskusten kanssa;

hartauksien ja aamunavauksien pito ja keskustelu ihmisten kanssa. Meillä on myös ryhmätapaamisia, jonne on sitten valmisteltu vähän teemoja, joista puhutaan. Vaikkapa somen käyttö on yksi: kun olisi halua käyttää, mutta ei oikein taitoa.

Myös kehitysvammaisten rippikoulu on iso osa Muurisen työtä. Ryhmiä on yleensä kolme, yksi leirimuotoinen, yksi päiväryhmä ja sitten vielä yksi vaikeasti vammaisille tarkoitettu ryhmä, joka pidetään koulun kanssa tiiviissä yhteistyössä.

- Se on sellainen tärkeä etappi kehitysvammaisten nuorten elämässä. Ne ovat myös koskettavia tilaisuuksia. Käytämme Henrikinkirkkoa paljon, koska se on niin loistava esteettömyytensä ansiosta.

SEURAKUNTA EDELLÄKÄVIJÄNÄ

Kehitysvammaistyö on yksi esimerkki siitä, kuinka seurakunta on vastannut haasteeseen, johon yhteiskunta on puuttanut vasta myöhemmin. Puoli vuosisataa sitten tuen tarve kehitysvammaisten perheille oli suuri, mutta lakisäätöiset palvelut tulivat vasta 70-luvulla. Kehitysvammaiselle oli oikeastaan kaksi vaihtoehtoa: asua

kotona perheen parissa tai mennä laitokseen. Edellinen ei aina ollut mahdollista eikä jälkimmäinen usein houkuttelevaa:

- Oli paljon perheitä, jotka halusivat hoitaa kehitysvammaisen lapsensa itse, mutta he tarvitsivat tukea, ja **Elli Jokinen** -niminen diakonissa sitten ryhtyi tätä järjestämään. Turku tarttui ideaan ensimmäisenä, Muurinen kertoo.

Nykyään yhteiskunta on mukana hyvin ja

seurakunta on voinut jäädä enemmän taka-alalle. Mutta esimerkiksi musiikkikerholle on edelleen tilaus:

- Aika paljon suosiossa on varmaan tuttuutta. On tuttuja lauluja ja tuttuja ihmisiä, sitä rakastetaan. Tämä on myös siinä mielessä kiva harrastusryhmä, ettei tarvitse osata yhtään mitään. Tänne on myös helppo löytää vapaaehtoisia avustajia, mikä on hienoa, Muurinen summaa.

50

KIRKKO JA ME -lehti juhli 50. toimintavuottaan vappuna. Yhtymän tiedotuspäällikkö **Paula Heino** kertoo, että lehti on alusta saakka ollut sisällöltään laaja-alainen ja paljon enemmän kuin pelkkä seurakuntien tiedotuskanava:

- Jo ensimmäisessä numerossa oli mukana paljon erilaisia yhteiskunnallisia aiheita, joita käsiteltiin toki kristillisestä näkökulmasta. Niillä juurilla on myös näihin päiviin pysytty.

Kirkko ja me on myös ollut kaupunkilaisten mieleen. Lukijatutkimukset kertovat vuodesta toiseen, että se on hyvin luettu lehti. Tällä hetkellä lehteä uudistetaan. Uudennäköinen avisi on luvassa loppuvuodesta:

- Uudistusta voisi kutsua vaikka kausleikkaukseksi. Tarkoituksena ei ole heittää lasta pesuveden mukana eli luopua siitä, mikä lehdessä on hyvää. Sen sijaan ulkoasua kehitetään ja mietitään erilaisia palstoja sekä sitä miten parhaiten myös ihan perinteinen seurakuntien tapahtumiin liittyvä tiedotusmateriaali löytäisi yleisönsä. Tarkoituksena olisi tavoittaa nykyistä enemmän 30-40-vuotiaita lukijoita, Heino kertoo.

- Sairaalapapin tehtävä on käydä tervehtimässä ihmisiä, sanoi minun ohjaajani aikoinaan. Jos potilas pääsee toisenlaiseen tasapainoon omien kysymystensä kanssa niin silloin on onnistuttu, sanoo **Marja-Leena Meller-Mattila**.
- Kun käy monta kertaa saman potilaan luona, niin kyllähän niihin tapaamisiin aina liittyy myös ilon välähdyksiä, vaikka olisi kuinka sen sairauden takia murheita, miettii **Katri Helin**.

60 LEIPÄJONOJA JA JUTTUSEURAA

Kirkon diakoniatyö on noin 2000 vuotta vanhaa, mutta diakoniakeskus juhli 60. toimintavuottaan. Vuosien saatossa toiminta on muuttunut, mutta perusidea on pysynyt: etsitään hädän ääripäitä ja mennään sinne, minne muu apu ei ulotu.

Nykyinen Turun piispa **Kaarlo Kalliala** oli diakoniakeskuksen johtajana edelliset lammavuodet:

- Koko 1990-luku oli diakonian kannalta erikoinen jakso. Diakoniatyö yhteiskunnallistui. Diakoniatyöntekijät kävelivät takarivistä eturiviin eikä heitä takaisin saa ja hyvä niin, summaa **Kalliala**.

Kuten 90-luvun ruokapankit osoittavat, diakoniatyö vaihtelee kovasti ajan mukaan. Se on apua ja työtä, jota tarvitaan juuri nyt. Kuvaava esimerkki on veteraanityö. Sitä tehtiin aikoinaan paljon mutta ei ymmärrettävästikään enää. Eikä toivottavasti koskaan tarvitsekaan.

MITÄ SINULLE KUULUU?

Diakoniatyö on myös hyvä yhteiskunnallinen ilmanpunteri: siellä tiedetään ihmisten kuulumiset yleensä kaksi vuotta ennen kuin ne voi-

daan lukea tilastoista. Kirkon diakoniatyö on aika kattava verkko, sillä diakoniasta kirkon toiminnassa on kyse:

- Diakonia ei ole mitään, mitä tehdään ennen tai jälkeen evankeliumin, vaan se on evankeliumi. Kristillisyyttä on se, että jos ei Jumalan luoma pääse elämään kiinni, niin autetaan siinä. Olennaisena tehtävänä on löytää, olla valpas sen suhteen, mitä ihmisille kuuluu, vaikuttaa niihin, joita ei muuten tavoiteta, Kalliala miettii.

- Diakonia on myös elämän mielen ja merkityksen kohentamista. Oman olemassaolon olennaisuuden viestin välittämistä. Se on kristillisyyden ydinsanomaa. Sitähän Jeesuskin teki. Kysyi oman aikansa vähäosasilta, että mitä sinulle kuuluu. Naisilta, lapsilta, vierasmaalaisilta. Tämän merkityksellisuuden jakamisesta on kyse.

SYRJÄYTYNEISTÄ KOPPI

Omalta kaudeltaan Kalliala muistaa tyytyväisyydellä sitä, että kirkkoneuvosto ymmärsi ihmisten hädän ja diakoniatyö sai rahat, joita siihen kaikkeen tarvittiin.

- Mietittiin, että aika paljon maksaa, mutta kun todettiin, että toiminta on tärkeää ja järkevää, niin raha järjestyi. Kyllä esimerkiksi ruokapankki ja velkaneuvonta olivat sellaisia palveluita, joita tarvittiin.

Entä mitkä ovat juuri tällä hetkellä asioita, joiden parissa diakoniatyötä tarvitaan? Sellaisia voisivat olla vaikka maahanmuuttajatyö tai syrjäytymisen estäminen:

- Turussa Vamos-toiminta on hyvä esimerkki: syrjäytyneiden nuorten auttamista takaisin elämään. Siinä on myös saatu uskomattomia tuloksia. Kaksi kolmasosaa nuorista, jotka ovat olleet mukana, ovat olleet vuoden päästä joko töissä tai koulutuksessa, Kalliala kertoo.

60 SAIRAALAPAPIT KULKEVAT VIERELLÄ

Papit ovat tietenkin näkyneet sairaaloissa iät ajat, mutta ensimmäiset varsinaiset sairaalapapin virrat saatiin Turkuun kuusikymmentä vuotta sitten. Diili oli, että kirkko maksaa palkan ja sairaala tarjoaa tilat; toisin sanoen sairaalapapit rinnastetaan henkilöstöön. Tällä hetkellä Tyksissä ja kaupunginsairaalassa työskentelee kuusi sairaalapappia.

Perusasiat, kuten keskusteleminen ja vierellä kulkeminen ovat pysyneet samoina vuosien saatossa, mutta on työssä toki tapahtunut muutoksiakin.

- Aikoinaan työ oli paljon hartauksien pitoa. Lisäksi kierreltiin osastoilla juttelemassa ihmisten kanssa, kertoo **Marja-Leena Meller-Mattila**, joka aloitti työt 70-luvun alussa ja on jo päässyt eläkkeellekin.

Suurin muutos sairaalapapin työssä johdetaan lääketieteen kehityksestä:

- Vielä 80-luvulla esimerkiksi silmäleikkauksessa olleet olivat osastolla kaksi viikkoa. Nykyään päästään, ellei heti, niin muutaman päivän sisällä kotiin. Kun potilaat olivat pidempään, tarvetta – ja mahdollisuuksia – jutteluun oli enemmän. Nykyään syöpäklinikkalakaan ei yleensä olla kuin hoitajaksojen ajan, Meller-Mattila sanoo.

YHTEISTYÖTÄ HOITOHENKILÖSTÖN KANSSA

Entä sitten nykypäivä? **Katri Helin** on ehtinyt kuluttaa kaupunginsairalan käytäviä vuoden ajan. Työ on ennen kaikkea potilaiden luona vierailua, mutta nykyään vierailuja tehdään usein pyynnöstä:

- Ilmoitustauluilla kerrotaan, että

sairaalapappeja on paikalla ja että jos kaipaa keskustelua, niin saa vain pyytää. Yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa onkin hyvin tärkeää. Ja mitä enemmän näkyy osastoilla, sitä enemmän tulee myös pyyntöjä. Potilaiden lisäksi me sairaalapapit olemme omaisia ja henkilökuntaa varten.

Myös saattohoidon lisääntyminen näkyy työssä. Helinin mielestä on hyvä, että on tiedostettu tarve sellaiselle.

Yksi asia, mikä ei muutu, vaikka sairaanhoito kehittyy, ovat ihmisen kriisit. Sairaalapapin kanssa jutellaan kaikesta maan ja taivaan välillä (ja taivaastakin, ei sillä).

- Sairaus askarruttaa, ihmissuhdeongelmat ja vastaavat. Pohditaan elämää ylipäänsä. Huolia, pelkoja, toiveita - koko elämän kirjoa. Varsinkin jos potilas on pidempään sairaalassa, siinä ehditään puhua monta kertaa, Helin kertoo.

- Sairaus pysäyttää aina ja sitä alkaa miettiä elämää uusiksi. Mutta ei keskustelunkaipuun aina tarvitse tarkoittaa sitä, että olisi sairauden kanssa jokin suuri kriisi. Muunlaisetkin asiat askarruttavat. Painopiste on potilaassa; ollaan kuuntelemassa ja puhutaan siitä mistä potilas haluaa puhua, Meller-Mattila miettii.

60

KUN EI KOHDATA, PERHENEUVONTA AUTTAA

Perheneuvoja **Nina Kauppinen** on ihminen, jonka vastaanotolle jonotetaan. Niin tosin jonotetaan hänen kollegoidensakin luo, sillä seurakuntien perheneuvonta on palvelu, jolle olisi käyttäjiä rutkasti enemmän kuin mitä resurssit antavat myöten. Seurakunnissa ei katsota sitä kukaan kuuluuko tulija kirkkoon vai ei. Kaikki ovat tervetulleita.

Ja mitä se sellainen perheneuvonta sitten on?

- Suurin syy miksi tänne hakeudutaan ovat vuorovaikutusongelmat parisuhteessa. Koetaan, ettei kotona pystytä keskustelemaan vaikeista asioista. Ei osata riidellä rakentavasti. Ei kohdata. Ei osata asettua toisen asemaan. Tarvitaan joku ulkopuolinen auttamaan näissä asioissa, Kauppinen kertoo.

Kauppinen tehtävänä on auttaa pareja rauhalliseen, toista kuuntelemaan ja arvostamaan vuorovaikutukseen. Näin osattaisiin eläytyä toisen tilanteeseen ja kenties sitä kautta saadaan

avattua suhteen lukkoja.

- Parhaimmillaan sitä sitten oikeasti kohdetaan toisen ajatukset ja tunteet ja ymmärretään toista.

MIEHIÄ MUKANA KIITETTÄVÄSTI

Kirkon perheneuvonta alkoi Turussa kuusikymmentä vuotta sitten. Alun perin se syntyi vastaamaan sodanjälkeiseen tilanteeseen, jossa avioliitot olivat kovilla – avioerot nousivat kolminkertaisiksi sotaa edeltäneeseen aikaan verrattuna. Edelleen perheneuvonnassa pureudutaan samoihin kysymyksiin: parisuhteen murhekohtiin.

Koko maassa seurakuntien perheneuvonnan asiakkaita on vuodessa noin 17 500, naisia on hieman enemmän kuin miehiä, mutta miehiäkin 43 %, mikä on enemmän kuin auttamispisteissä yleensä.

Tyypillinen käyntimäärä on kymmenisen kertaa. Aluksi käydään vaikka parin viikon vä-

70

KAHDENNELLATOISTA HETKELLÄ

Kaikille Ylen radionkuuntelijoille on tuttua, että kello kahdeltatoista kuullaan Turun tuomiokirkon kellojen lyövän. On kuultu jo vuodesta 1944. Alun perin kellojen lyöntien toivottiin valavan sotaikäyvään – ja sitä kovaa vauhtia häviävään – kansaan toivoa ja yhtenäisyyttä. Vähän niin kuin Tukholmassa kaupungintalon kellot ovat ruotsalaisille tutut tai briteille Big Benin kumahtelu.

Kimmo kellojen lyöntien radioinnille lähti Hufvudstadsbladetin päätoimittajan **Amos Anderssonin** runosta, jonka hän julkaisi lehdessään jatkosodan viime vaiheissa ja jossa puhuttiin tuomiokirkon kellojen lyönneistä.

Runosta Ylen ohjelmajohtaja **Ilmari Heikinheimolle** nousi idea, että Turun tuomiokirkon kellonlyönnit voisi radioida ja lähettää aina keskipäivällä. Ensimmäisen kerran ne kuultiin 19.6.1944. Kuukausi tästä ja kellon lyöntien jälkeen radiossa puhui presidentin vaimo **Gerda Ryti**, jonka puheen ansiosta kellojen kumajaminen on ehkä kaikkein selvimmin jäänyt historiaan.

Gerda Ryti liitti dramaattisessa rukousvetoimuksessaan kirkon kellojen lyönnit ja Suomen kohtalon toisiinsa. Kannas oli murtunut ja vihollinen Viipurin porteilla. Sodan lopputuloksesta ei ollut kahta kysymystä:

”Synnyinmaa on hädässä, ei yksikään mies, ei yksikään nainen, ei yksikään lapsi voi olla syrjässä tästä taistelusta, jonka Jumala on pannut väistämättä eteemme - - Siitä muistutetaan meitä joka päivä kun radios-tamme kuulemme kello kahdentoista lyönnit Turun tuomiokirkosta - -”, puhui Ryti.

Sittenkin lyönnit on nauhoitettu uudestaan. Vuonna 2006 Turussa oli melkoinen hässäkkä, kun katuja suljettiin ja liikennettä rajoitettiin ja kukaties jopa Mantun grillin asiakkaita käskettiin pitämään pienempää ääntä, että lyönnit (siis kellojen) saataisiin mahdollisimman puhtaana purkkiin. Äänitys tehtiin tietenkin yöaikaan.

80

HYVÄÄ RAKENTAMASSA

Kahvilaan on saatu koolle kolme vanhaa heraa, jotka kaikki ovat aikanaan olleet mukana seurakunnan rakennus- ja korjaushankkeissa. Vieläpä mielenkiintoiseen aikaan, 1970-90-luvuilla. **Matti Leimu** tuli vuonna 1975 yhtymän kiinteistöjohtajaksi. **Keijo Korkan** aktiivisin aika luottamusmiehenä ajoittui 1970-90-luvuille. **Ola Laiho** on arkkitehti, jonka kädenjälkeä näkee niin Tuomiokirkossa kuin vaikka Aureliassa.

Ja kaikki sattuvat myös olemaan kahdeksankymppisiä.

Herrat muistelevat, että rakentamisen laatu oli seurakunnissa heidänkin aikanaan tärkeää. Vaikka onhan se aina ollut: Leimun kokemuksen mukaan kaikkein vähiten murheita on niissä rakennuksissa, jotka on rakennettu 1400-luvulla.

- Laadukkaaseen rakentamiseen on monia syitä. Ensinnäkin tietenkin seurakuntien tilat ovat kovassa käytössä, joten ne on syytä rakentaa kestäviksi. Mutta on siinä muuta - on tärkeää, että ne myös näyttävät kirkollisilta rakennuksilta, Leimu miettii.

Laadukas rakentaminen ei ole ilmaista. Melkoinen osa viime vuosikymmenien kirkko-

jen restaurointitöistä sekä uudisrakentamisesta maksettiin onnistuneilla maakaupoilla.

- Melkein jokaisessa kirkkovaltuuston kokouksessa silloin 70-80 -luvulla päätettiin jonkin tontin myynnistä. Sillä rahoitettiin melkoisesti muuta toimintaa, Korkka muistelee.

LIIAN HYVÄÄ TYÖTÄ

Tuomiokirkon peruskorjaus 70-luvun alussa on hanke joka on jäänyt herroille päällimmäisenä mieleen. Se oli sekä haastavaa että mielenkiintoista. Ola Laiho teki sinne urkufasadin ohella muun muassa valaistussuunnittelun.

Se ei ollut helppoa monestakaan syystä.

Yleisöastokirjoituksessa esimerkiksi pyydettiin laittamaan kirkkoon takaisin ”ne kristallikruunut” - vaikei siellä koskaan mitään kristallikruunuja ole ollutkaan. Ja muutenkin: kun pitäisi kunnioittaa tai palauttaa vanhaa, niin ensin pitäisi päättää että kuinka vanhaa. 1300-luvun vanhaa vai 1500-luvun vanhaa vai kenties 1700-luvun vanhaa?

Kommelluksiltakaan ei vältytty:

- Tuomiokirkon sisäänkäynnin tietämillä on vanha kastemalja, josta silloin puuttui iso palanen. Puolasta saakka tilattiin paikalle kivi-konservaattorit. He tekivät niin hyvää työtä, ettei enää saattanut sanoa, missä kohtaa oli korjattu palanen ja missä vanhaa. Museovirasto käski hakata pienen railon merkiksi, ettei mene vanha ja uusi sekaisin. Kyllä varmaan puolalaismestareita kismitti, Laiho muistelee.

VARISSUO KULTARANNASSA

Uuttakin herrojen työuran aikana rakennettiin: Varissuon, Kaarinan ja Henrikinkirkot.

Hauska pikku episodi oli kun Varissuon kirkkoa rakennettiin: Ola Laihon toimisto oli samaan aikaan tekemässä Kultarannan peruskorjausta, ja **Tellervo Koivisto** tuli kysymään, että kun heillä oli häät tulossa, niin olisiko pihan paviljonkiin mahdollista saada jonkinlainen polvistumiskaide, niin että voitaisiin vihkiä siellä. Laiholla oli sa-

maan aikaan kesken Varissuon kirkko eikä siellä ollut vielä asennettu tavaroita paikalleen. Hän arveli, että kyllä seurakunta varmaan lainaa. Ja niin pääsi Assi naimisiin paviljongissaan.

Leimu puolestaan muistaa, kun Ylösnousemuskappeleihin hankittiin ruumiiden säilyttämistä varten omat kylmäkaapit:

- Muutamat niistä olivat erityisen pitkät, joten vahtimestari sanoi, että noi on Leimua varten. Hän kun on kovin pitkä mies.

90 SANA SOI

Verbum Sonans on yksi seurakuntien monista kuoroista. Yhdessä laulaminen on kivaa ja kirkossa laulaminen aina erityistä.

Musiikki on soinnut kirkkoissa iät ja ajat, Turussakin kuorolaulua on harrastettu keski-ajalta saakka. Edelleen musiikki on tärkeä osa seurakuntien toimintaa niin messuissa kuin vapaa-ajalla. Seurakunnissa on kolmisenkymmentä aikuisten kuoroa, viitisentoista lapsi- ja nuorisokuoroa sekä jokunen bändi ja muskarit vielä päälle. Jokaiselle laulamista pitävälle varmasti löytyy sopiva porukka – toisinaan esimerkiksi Tuomiokirkossa on kokoontunut jopa ”laulataidottomien” kuoro.

Maarian seurakunnan Verbum Sonans -kuoro lienee sieltä haastavimmasta päästä. Esitettävät kappaleet eivät ole ihan helpoimpia, ja tavoitteena on jatkuvasti kehittyä ja tulla paremmiksi. Kuoro täytti viime vuonna 90 vuotta, joten perinteitä on.

- Meillä on treenit yleensä kerran viikossa, tarvittaessa vähän useamminkin, toisinaan on myös viikonlopun mittaisia kuoroleirejä. Esiinnyimme noin neljä kertaa lukukaudessa, joskin jos teemme jotain suurta teosta, niin silloin pienempiä keikkoja on vastaavasti vähemmän, kertoo kuoron taiteellinen johtaja, kanttori **Marja Haikka**.

MUSIIKKIA JA LAULAMISEN ILOA

Haikka myös valitsee ohjelmiston – tosin kuoron kanssa keskustellen:

- Varsinkin isommissa teoksissa kyllä mietitään, että onko ihmisillä intoa ja voimavaroja lähteä tekemään sellaisia. Ohjelmistoamme on ylipäänsä vähän vaikea määritellä. Esitämme klassista kirkkomusiikkia, mutta toki joskus muutakin, gospelia ja taize-laulujakin olemme esittäneet.

Mukaankin mahtuu:

- Meillä on ikään kuin jatkuva uusien kuorolaisten haku päällä. Mutta tämä on kuitenkin tavoitteellista toimintaa ja laulamme äänissä, joten musiikilliset perusteelliset pitää olla hallussa. Nuotinlukutaitokin on hyväksi, vaikkei se nyt ihan välttämätöntä ole, jos on vastaavasti tarkka korva. Mutta koelaulu meillä kyllä on, Haikka kertoo.

Kuorossa laulamista haetaan ennen kaikkea musiikkia ja laulamisen iloa:

- Osa kokee tärkeäksi, että koska tämä on seurakunnan kuoro, niin esiinnyttäen kirkossa, ja tässä on mukana myös se sana. Seurakunnan kuoroihin tullaan varmasti myös siksi, että niissä on hyvät ja koulutetut kuoronjohtajat ja harrastus on ilmainen, Haikka miettii.

KAKSI KUOROA YHDESSÄ

Verbum Sonans on seurakunnan kuoroksi sikäli tavallinen tapaus, että kun se perustettiin viime vuosisadan alkupuolella, silloin ylipäänsä perustettiin paljon kirkkokuoroja. Nykyisen nimensä se sai vuonna 1999:

- Se tarkoittaa soivaa sanaa. Nimenvaih-

don taustalla on, että kuoro on muutakin kuin vain kirkkokuoro, Haikka kertoo.

Hänelle itselleen kuoronjohtaminen on miellyttävä osa kanttorin työtä:

- Tämä on sitä oikeaa muusikonhommaa. Saa myös olla ihmisten parissa ja tehdä ihmisten kanssa työtä – yleensähan sitä on aika yksin siellä urkuparvella. Lisäksi tehdään yhteistyötä orkesterien, kapellimestarien ja muiden

kuorojen kanssa. Se on mukavaa.

Yksi kuorolaisista, **Helena Koilistranta**, summaa kuorolaulun ilot näin:

- Meillä on innostava johtaja, joka myös osaa opettaa laulamista. Lisäksi on kivat kuorokaverit – minulle henkilökohtaisesti on tärkeää sekin, että laulamme kirkossa. Soli Deo Gloria, Jumalan kunniaksi, kuten sanotaan.

Maarian Verbum Sonans -kuoro valmistautui kansanlaulukirkkoon ja kuorolaiset olivat siksi asianmukaisesti sonnustautuneet kansallispuhuihin.

ÅBO SVENSKA FÖRSAMLING ÅR 2014

VUXENSKRIFTSKOLA

På initiativ av flera församlingsmedlemmar startade församlingen en vuxenskriftskola som pågick under fastan våren 2014. Vuxenskriftskolan som sammanlagt hade 15 deltagare gav mersmak och på hösten ordnades därför en samtalsgrupp, som vuxenskriftskoldeltagarna själva planerat, med inbjudna gäster.

PRISBELÖNT SKRIFTSKOLFÖRNYELSE

Församlingens skriftskolförnyelse prisbelöntes av Kyrkostyrelsen i april 2014. De projekt som belönades har enligt Kyrkostyrelsen varit föredömliga och uppmanande. Prissumman på 5000 euro är användt till utbildning av arbetslaget och till vidareutveckling av skriftskolan.

EGEN GUDTJÄNSTGRUPP I S:T KARINS

Domkyrkan är Åbo svenska församlings huvudkyrka. En del av gudstjänsterna kring de stora helgerna är utlokaliserade till Henriks, Mikaelns och Martins kyrkor. S:t Karins har år 2014 fortsatt

med en egen gudstjänstgrupp och har fått en variation i gudstjänstlivet genom samarbetet med den svenska lågstadieskolan i S:t Karins.

MÅNGA TV-BANDNINGAR

ÅSFs barnkör deltog i en TV-bandning för FST5 i S:t Marie kyrka, i februari familjehögmässa i Åbo domkyrka samt i Mikaelidagens familjehögmässa. Vårterminens projekt var att delta i Borgå Stifts Barnkörsstämma i Dalsbruk. En diakonal Skärtorsdags mässa med fottvagning bandades för FST5 i S:t Marie kyrka med medverkande från diakoniarbetet, Camerata Aboensis och kyrkokören.

UPPSALA ÄRKESTIFTS 850 ÅRS JUBILEUM

I samarbete med Turun tuomiokirkkoseurakunta ordnades en konsert 27.6 till påminnelse av Uppsala ärkestifts 850 års jubileum med nykomponerad musik av Niklas Winter.

Åbo svenska församlings skriftskolor inleds nuförtiden med ett läger, och konfirmationsundervisning hålls under hösten och vintern. Foto Mia Bäck

BARNKLUBB I AURELIA

Åbo stad startade en barnklubb måndag, onsdag och fredag förmiddagar i Aurelia i samarbete med ÅSF.